

SCENARIUSZ PRZEDSTAWIENIA

„Powrót do przeszłości-lata 1940-1960”

Gabriela Jaskuła

Cel główny: zapoznanie z historią miasta Bielsko-Biała związaną z latami 1940-1960.
Prezentacja uzdolnień i możliwości uczniów.

Cele szczegółowe:

- Doskonalenie koncentracji uwagi.
- Doskonalenie współpracy w grupie.
- Rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej poprzez ruch, taniec.
- Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami animacji przedmiotów.
- Uczenie się posługiwania elementami komunikacji niewerbalnej - mową ciała.
- Doskonalenie pamięci poprzez odtwarzanie na scenie wcześniej zapamiętanego tekstu.
- Doskonalenie aparatu mowy poprzez poprawne mówienie przygotowanego tekstu.
- Rozwijanie wyobraźni.

Pomoce – rekwizyty, scenografia:

Biały materiał na którym przyklejone są namalowane na szarym papierze elementy symbolizujące Bielsko-Białą: kamienice, latarnia, ławeczka, „bielski diabełek”.

Stolik, 4 krzesła, krzesło barowe, chusta „klanza”, czarne materiały przykrywające poszczególne grupy aktorów, teatrzyk kukiełkowy, pacynka, 2 kukły, parasol, 2 duże maski Bolka i Lolka, 2 mikrofony bezprzewodowe, napis „Powrót do przeszłości, lata 1940-1960” powieszony na sznurku.

Występują:

1. Wspomnienie - chłopak przebrany w białe, zwiewne stroje, z maską na twarzy przedstawiającą „bielskiego diabełka” i napisem na plecach „wspomnienie”.
2. Cztery staruszkowie z laskami.
3. Dziewczyna ubrana na czarno poruszająca pacynką.
4. Maria Koterbska, dziewczyna ubrana w elegancką sukienkę i długie rękawiczki, z parasolem w ręku, śpiewająca piosenkę „Karuzela” .
5. Zbigniew Pietrzykowski, chłopak ubrany w biały podkoszulek na ramiączkach, krótkie spodenki, rękawice bokserskie, sportowe obuwie.
6. Postać Bolka i Lolka z dużymi maskami na twarzach.
7. Osiem dziewczynek tańczących z chustą „klanza” do piosenki „Karuzela”, ubrane w jednakowe spódniczki i kolorowe koszulki z krótkim rękawem.

PRZEBIEG PRZEDSTAWIENIA

Przedstawienie pt. „*Powrót do przeszłości - lata 1940-1960*” ma na celu zapoznanie widza z fragmentem historii miasta Bielsko-Biała dotyczącym lat 1940-1960. Były to

barwne i ciekawe czasy, w których powstał między innymi Teatr Lalek Banialuka, Studio Filmów Rysunkowych. To także okres działalności i sukcesów Zbigniewa Pietrzykowskiego i Marii Koterbskiej. Dlatego też czasy te stały się inspiracją do stworzenia tego przedstawienia.

Przedstawienie ma charakter wspomnień, które snują czterej staruszkowie, spotykający się ze sobą na ławeczce i grający w szachy. Obecna rzeczywistość jest dla nich ponura i smutna dlatego też z tak wielką radością i ochotą powracają do lat swojej młodości. Pomaga im w tym postać „Wspomnienia”, która przenosi ich w przeszłość.

Na scenie w różnych jej miejscach rozstawieni są aktorzy lub grupa aktorów związanych z poszczególnymi scenkami, przykryci czarnymi materiałami. Te poszczególne scenki to:

- ❖ Siedzący staruszkowie przy stoliku na tle namalowanej scenografii, grający w szachy i wspominający lata młodości.
- ❖ Postać leżących na ziemi Bolka i Lolka.
- ❖ Postać Marii Koterbskiej siedząca na wysokim krześle.
- ❖ Teatrzyk kukielkowy, a za nim osoba poruszająca pacynką i kukłami.
- ❖ Postać boksera Zbigniewa Pietrzykowskiego.
- ❖ Dziewczynki siedzące w kole trzymające chustę „kianza”.

Przedstawienie zaczyna się piosenką W. Gąsowskiego „Gdzie się podziały tamte prywatki”. Z czterech stron schodzą się staruszkowie, rozglądają się zniechęceni tą ponurą rzeczywistością. Ruszają w kierunku stolika i krzeseł, siadają, rozkładają szachy i mówi pierwszy staruszek:

Dziadek I (zniechęcony)

Chłopaki! Kiedyś to były czasy!!! Nasza młodość to tańce, piękne piosenki, dobry film, teatr. A teraz co? (pokazuje na osoby przykryte czarnymi materiałami) Szaro, buro i ponuro! Ach szkoda wspominać! Aż łza się w oku kreci! (zastygają w tzw. Stop klatce).

Słychać mroczną muzykę. Na scenie pojawia się postać „Wspomnienia”, który tańczy wokół wszystkich. Staje obok staruszków, cichnie muzyka i mówi.

Wspomnienie

Wspomnienia są skarbnicą wiedzy. Poruszają nasze serca i dusze. A ja sprawię, że znów poczujecie się młodzi (wyciąga rękę w kierunku staruszków i rzuca czar do krótkiego fragmentu muzyki i staje za nimi w bezruchu). *Staruszkowie ożywają i mówi kolejny z nich:*

Dziadek II(chwaląc się)

Chłopaki! Ja zawsze lubiłem sport, ale nie tylko oglądać. Kiedyś grałem w piłkę, biegałem, jeździłem na nartach!

A pamiętacie tego słynnego boksera Zbigniewa Pietrzykowskiego? Był wielokrotnym mistrzem Europy i reprezentował nasz bielski BBTS. To były czasy!!! (zastygają w stop klatce).

„Wspomnienie” tańcząc do utworu „Tiger” zbliża się do postaci Zbigniewa Pietrzykowskiego, ściąga z niego czarny materiał i staje za nim w bezruchu. Bokser do tej samej muzyki udaje walkę bokerską, cichnie muzyka, zastyga, a ożywają staruszkowie.

Dziadek III (rozmarzony)

A ja to lubiłem chodzić z dziewczyną do teatru, szczególnie do teatru lalek Banialuka, który w tym czasie zaczynał swoją działalność.

Słysząc bajkową muzykę. „Wspomnienie” tańcząc do tego utworu zbliża się do teatrzyku, ściąga z niego czarny materiał i staje za nim w bezruchu. W teatrzyku pojawia się pacynka, która mówi:

Pacynka

Dzień dobry! Mam na imię Kuba i urodziłem się w teatrze lalek Banialuka, który powstał 7 grudnia 1947r. Pierwsze przedstawienie jakie pokazaliśmy to „O Marysi sierotce i złotookiej sroczce”. Nie wiem czy wiecie, ale to przedstawienie zostało wystawione w budynku teatru, który wtedy był restauracją. Założycielami byli znani plastycy Jerzy Zitzman i Zenobiusz Zwolski. Zapraszam wszystkich do teatru lalek Banialuka (pojawiają się dwie kukły, które też zapraszają widzów).

Cichnie muzyka, chowa się pacynka i kukły, ożywają staruszkowie i mówi kolejny z nich:

Dziadek IV

A pamiętacie jak w 1948 roku założyli w Bielsku Studio Filmów Rysunkowych? Całą rodziną oglądaliśmy te słynne bajki, szczególnie Bolka i Lolka. Pierwszym filmem bielskiej wytwórni, który wszedł na ekrany był „Wilki i niedźwiadki”.

Słysząc muzykę z bajki „Bolek i Lolek”, dziadkowie zastygają w stop klatce a „Wspomnienie” tańcząc do tej muzyki zbliża się do postaci Bolka i Lolka, ściąga z nich czarny materiał i staje za nimi w bezruchu. Bolek i Lolek wstają z ziemi, podskokami zbliżają się do widowni i z powrotem, odwracając się do siebie podają sobie ręce do przywitania, cofają je zaczepnie, wreszcie witają się jak bracia, ściskają się i siadają w bezruchu. Cichnie muzyka, ożywają staruszkowie i mówi jeden z nich:

Dziadek I (rozmarzony, zakochany)

Jak byłem młody, to pamiętam, kochałem się w Marysi Koterbskiej. Jaka ona była piękna, a jak śpiewała! Chodziłem na wszystkie jej koncerty. A wiecie, że ona też występowała w kabarecie i w filmie? Ach co to były za czasy! Do tej pory pamiętam jej piosenki szczególnie tę (zaczyna śpiewać i niezdarnie tańczyć) „Serduszko puka...”

Słysząc podkład muzyczny piosenki M. Koterbskiej „Serduszko puka”. „Wspomnienie” zbliża się do siedzącej na wysokim krześle postaci Marii Koterbskiej, ściąga z niej czarny materiał i staje za nią w bezruchu. Dziewczyna śpiewa tę piosenkę, w trakcie refrenu podchodzi do niej Dziadek I i razem tańczą „cza cze”. Nagle staruszkowie przerywają i proszą żeby zaśpiewała piosenkę Pt. „Karuzela”. Dziewczyna zabiera parasol i śpiewa do podkładu muzycznego. „Wspomnienie” zbliża się do siedzących w kole dziewczynek, ściąga z nich czarny materiał i staje za nimi w bezruchu. Dziewczynki wstają, rozkładają chustę „kłanza” i tańczą. Powoli cichnie muzyka, wszyscy zastygają w bezruchu i pojawia się postać „Wspomnienia”, który staje przed widzami i mówi:

ZAKOŃCZENIE

Wspomnienie

Nie trzeba sięgać pamięcią wstecz do wspomnień naszej młodości. W Bielsku-Białej nadal możesz tańczyć, śpiewać, obejrzeć dobrą sztukę, film, spotkać Marię Koterbską, odwiedzić Studio Filmów Rysunkowych, uprawiać dowolny sport.

Powiedz sobie tak po prostu – jestem dumny z mojego miasta, jestem w nim szczęśliwy!!!

Słychać muzykę P. Willamsa „Happy”, wszyscy aktorzy stają w rzędzie przed widzami i tańczą spontanicznie, w trakcie refrenu wyskakując w górę, chcąc tym samym zaznaczyć, że są szczęśliwi. Kończąc chwytają się za ręce i kłaniają się.